

SCHEMNITIENSIS 2016

5. MEDZINÁRODNÝ HUDOBNÝ FESTIVAL HUDOBNEJ A UMELECKEJ AKADÉMIE JÁNA ALBRECHTA BANSKÁ ŠTIAVNICA, APRÍL – JÚL 2016

Festival sa koná pod záštitou sestier Milky a Magdy Vášáryových

23. 04. 2016 18:00 KONCERT VÁŽNEJ A JAZZOVEJ HUDBY

ANTOTNIO FRAIOLI – KLARINET, SALERNO (IT)

Koncertná sieň ZUŠ, Nám. Sv. Trojice 4

21. 05. 2016 17:00 KONCERT Z TVORBY SLOVANSKÝCH AUTOROV

IDA ČERNECKÁ – FRANTIŠEK PERGLER, KLAVÍR ŠTVORRUČNE

Koncertná sieň ZUŠ, Nám. Sv. Trojice 4

25. 5. 2016, 17:00 DIPLOMOVÝ KONCERT HUAJA

Sarah Putz – spev, Matej Árendárik – klavír

Koncertná sieň HUAJA, Botanická 2

28. 05. 2016 15:00 KONCERT ŠTUDENTOV A PEDAGÓGOV

Nádvorie HUAJA, Botanická 2

31. 5. 2016, 16:00 DIPLOMOVÝ JAZZOVÝ KONCERT HUAJA

Nádvorie HUAJA, Botanická 2

02. – 04. 06. 2016 8. MEDZINÁRODNÉ INTERPRETAČNÉ DNI KLASICKEJ GITAROVEJ HRY

25. 06. 2016, 16:00 IVO MEDEK, SÁRA ŽALČÍKOVÁ

Koncertná sieň ZUŠ, Nám. Sv. Trojice 4

25. 06. 2016, 18:00 BÉLA ÁGOSTON A ÁGOSTON QUARTET – JAZZOVÝ KONCERT

Nádvorie HUAJA, Botanická 2

28. 06. 2016, 18:00 WILLIAM FEASLEY (USA) – GITAROVÝ RECITÁL

Rytierska sála, Starý zámok, Banská Štiavnica

07. 07. 2015, 17:00 ZÁVEREČNÝ KONCERT FESTIVALU – PETER TOMKO A HOSTIA

Baroková kaplnka, Múzeum Sv. Anton

SPRIEVODNÉ AKCIE

LACO ČARNÝ – výstava v priestoroch HUAJA, Botanická 24

5. 5. 11:00 DIPLOMOVÝ KONCERT ŠTUDENTOV HUAJA

Štátny komorný orchester Žilina, Sarah Maria Putz – spev

Chelsea Gallo, Maan Khalife – dirigovanie

Dom umenia Fatra, Žilina

SCHEMNITIENSIS 2016

5. MEDZINÁRODNÝ HUDOBNÝ FESTIVAL HUDOBNEJ A UMELECKEJ AKADÉMIE JÁNA ALBRECHTA BANSKÁ ŠTIAVNICA, APRÍL – JÚL 2016

FESTIVAL SA KONÁ POD ZÁŠTITOU SESTIER MILKY A MAGDY VÁŠÁRYOVÝCH

KONCERT Z TVORBY SLOVANSKÝCH AUTOROV IDA ČERNECKÁ & FRANTIŠEK PERGLER, KLAVÍR ŠTVORRUČNE

Antonín Dvořák:

(1841 - 1904)

Slovanské tance op. 46 (výber)

č. 1 *C dur Presto (Furiant)*

č. 2 *e mol Allegretto scherzando (Dumka)*

č. 3 *As dur Poco allegro (Polka)*

č. 5 *A dur Allegro vivace (Skočná)*

Ilja Zeljenka:

(1932 - 2007)

Musica slovaca

(v originálnej úprave autora pre klavír 4 - ručne)

Sergej V. Rachmaninov:

(1873 – 1943)

Six Morceaux, op. 11

1. *Barcarolle – Moderato, g mol*

2. *Scherzo – Allegro, D dur*

3. *Chanson russe (Ruská pieseň) – Andantino cantabile, b mol*

4. *Valse – Tempo di Valse, A dur*

5. *Romance – Andante con anima, c mol*

6. *Slava (Gloria) – Allegro moderato, C dur*

Tento koncert podporil z verejných zdrojov Fond na podporu umenia

Slovanské tance op. 46 a **op. 72** pre klavír 4-ručne majú v tvorbe **Antonína Dvořáka** výnimočné postavenie – obidva rady tancov prakticky okamžite po ich vydaní (I. rad – 1878, II. rad – 1886) zaznamenali doslova svetový úspech, ktorý katapultoval do tých čias neznámeho českého skladateľa medzi najväčšie hudobné zjavy svojej doby.

Dvořák ich skomponoval na objednávku berlínskeho vydavateľa Fritza Simrocka, ktorý na odporúčanie Johanna Brahmsa najskôr vydal jeho piesňový cyklus *Moravské dvojspevy*. Simrock si želal skladby „podľa vzoru“ Brahmsových Uhorských tancov. Dvořák však v štylizácii zašiel ďalej – neuspokojil sa „len“ s harmonizáciou a štylizáciou pôvodných ľudových nápevov. Z tancov prevzal predovšetkým ich charakteristický rytmus, pričom osobitne v melodickej zložke, ktorá je plodom skladateľovho tvorivého ducha, zvýraznil slovanskú dušu plnú spevnosti a emotívnosti.

Na dnešnom koncerte odznie výber tancov z 1. radu. Obsahuje tance populárne – *Furiant C dur*, plný orchestrálnej zvukovosti, *Dumka e mol* s jej vrúcnou melodikou, ako aj menej frekventované – optimizmom naplnená *Polka As dur* i odľahčenosťou a vtípom strhujúca *Skočná A dur*.

Slovenský skladateľ **Ilja Zeljenka** je autorom rozsiahleho radu diel, z ktorých mnohé sa zapísali do fondu toho najvzácnejšieho, čo slovenská hudba poskytuje. **Musica Slovaca** vznikla v r. 1975 a bola venovaná Slovenskému komornému orchestru. Skladateľ vychádza z ducha slovenského folklóru, inšpirovali ho dve žatevné piesne z Čičmian a Dolného Vadičova. Na pomerne krátkej ploche sa striedajú rozmanité rytmické a melodické úseky, ktoré umožňujú bohatý priestor pre umelecké stvárnenie. Rozsahom malé komorné dielo sa stalo jednou z najpopulárnejších Zeljenkových skladieb. Autor ju prepracoval do viacerých inštrumentálnych verzií, jednou z nich je aj verzia pre klavír štvorročne.

Cyklus **Six Morceaux, op. 11** zaujíma v ranej tvorbe Rachmaninova celkom osobitné miesto. Odkrýva nové hudobné aspekty, s ktorými sa stretávame v jeho neskoršej tvorbe – snaha o kontinuálny, široko rozložený pohyb po klaviatúre, striedanie lyricky spevných, výrazne melodických častí s motorickými úsekmi, výrazné zastúpenie krátkych, rytmicky aktívnych prvkov, či typické rachmaninovské mohutné dynamické prílivy a odlivy vzbudzujúce dojem narastania a uvoľnenia energie.

Prvá časť – *Barcarolle* sa nesie v elegickej nálade. Niektoré melodické postupy môžu evokovať Čajkovského lyriku, avšak celkový emocionálny kolorit a spôsob melodického rozvíjania je typicky rachmaninovský – kratšie expresívne motívy skladateľ plynule a postupne rozvíja až do rozsiahlych, niekoľko desiatok taktov dlhých fráz. Akoby vlnky rieky pohojdávali loďkou a unášali ju do nedozerných diaľav až za nekonečne široký obzor rozprestierajúci sa nad ruskou krajinou. *Scherzo* (druhá časť cyklu) upúta rytmickou sviežosťou a iskrivým humorom. Pozoruhodná hĺbka výrazu a originality zaznieva v tretej časti – *Thème Russe*. Skladba má baladicko- tragický podtext, vyrastá z jednoduchého melancholického nápevu, ktorý sa postupne zahusťuje, dynamicky i tempovo graduje. Nasledujúca štvrtá časť *Waltz* prináša náladový kontrast – šarmantný valčík vo francúzskom uvoľnenom štýle, v ktorom možno postrehnúť príbuznosť s hudbou Gabriela Faurého (*Kitty-Valse* zo suity *Dolly*). Vystrieda ho nádherná *Romanca* – reprezentujúca najosobitejšiu a najvlastnejšiu ruskú vokálnu hudobnú žánru. Rachmaninov nezaprie, že v tejto forme je skutočným majstrom. Štvorročná klavírna faktúra mu navyše umožňuje veľkoryso rozvinúť bohaté polyfónne pradiivo hlasov a obsahovo maximálne nasýtiť vnútorný život skladby. Cyklus uzatvára oslavný duchovný chorál – *Slava*, ktorý je symbolickým vyjadrením Rachmaninovho hlbokého vzťahu ku kresťanstvu a k pravoslávnej liturgii. Elegické a tragické tóny predchádzajúcich častí nenávratne miznú v žiarivom znení zvonov nádeje a večnej radosti.

Ida Černecká patrí k najvýznamnejším osobnostiam slovenského interpretačného umenia. Už od mladosti upúťali jej sólistické výkony veľkou tónovou kultúrou i hĺbkou muzikantského prežitia. Ako 12-ročná získala 1. cenu na celoštátnej súťaži v Prahe, neskôr sa stala laureátkou Smetanovej klavírnej súťaže v Hradci Králové, diplom získala na Medzinárodnej súťaži J. S. Bacha v Lipsku a na Medzinárodnej klavírnej súťaži F. Busonih v Bolzane. Je absolventkou Vysokiej školy múzických umení v Bratislave (Rudolf Macudzinski) a postgraduálneho štúdia na Konzervatóriu P. I. Čajkovského v Moskve (V. Gornostajevová).

Vystúpila na koncertných pódiah Európy i zámoria. Realizovala nahrávky pre hudobné vydavateľstvo OPUS a zahraničné firmy MUSICA, NAXOS, Dánsky rozhlas v Kodani, Nemecký rozhlas v Berlíne. Za vynikajúcu interpretáciu slovenských skladieb získala Cenu Frica Kafendu (1997) a Cenu Jána Cikkeru (2008). Popri intenzívnej koncertnej činnosti pôsobí pedagogicky ako univerzitná profesorka na VŠMU v Bratislave. Vedie interpretačné semináre, je často pozývaná do porôt medzinárodných a národných klavírných súťaží.

František Pergler patrí k popredným reprezentantom slovenského klavírneho umenia. Študoval na VŠMU v Bratislave (Marián Lapšanský, Zuzana Paulechová). Doktorandské štúdium absolvoval v triede Idy Černeckej. Aktívne sa zúčastnil na niekoľkých medzinárodných interpretačných kurzoch, kde pracoval pod vedením viacerých významných osobností (Halina Czerny-Stefańska, Eugen Indjić, Ewa Bukojemska, Kevin Kenner, Pi-hsien Chen). K jeho umeleckým úspechom patrí účasť v semifinále medzinárodných klavírných súťaží – J. N. Hummela v Bratislave (1991) a M. Canals v Barcelone (1992).

Vystúpil na koncertných pódiah v mnohých krajinách Európy, realizoval niekoľko nahrávok na CD nosičoch. V súčasnosti je docentom hry na klavíri na VŠMU v Bratislave, vedie majstrovské interpretačné kurzy a semináre na Slovensku i v zahraničí, venuje sa aj odbornej publikačnej činnosti.

Ida Černecká a František Pergler vytvorili v roku 1998 klavírne duo. Ich repertoár pozostáva najmä zo skladieb pre klavír štvorročne (Beethoven, Schubert, Schumann, Brahms, Dvořák, Grieg, Bizet, Fauré, Debussy, Poulenc..., ako aj skladby slovenských autorov, z ktorých mnohé uviedli premiérov). Zrealizovali celý rad významných koncertných projektov a CD nahrávok. Pravidelne účinkujú na domácich i zahraničných koncertných pódiah.

Ida Černecká ranks among the prominent personages of Slovak piano interpretation. Already in her youth her solo playing fascinated by its great culture of sound and deep musical feeling. At the age of twelve she was awarded first prize in the international competition in Prague, later she won the Smetana Piano competition in Hradec Králové (1968), received a diploma at the International Bach Competition in Leipzig (1972) and at the F. Busoni Piano Competition in Bolzano (1973). She is a graduate of the Academy of Performing Arts in Bratislava (Rudolf Macudzinski) and a postgraduate of the P. I. Tchaikovsky Conservatoire in Moscow (Viera Gornostajevova).

Ida Černecká has performed in Europe as well as overseas, and has recorded for the OPUS company and foreign publishers MUSICA and NAXOS, along with Danish Radio Copenhagen and German Radio Berlin. Her recordings are well known in numerous countries all over the world. Her excellent interpretation of Slovak compositions won her the Frico Kafenda Prize (1997) and the Jan Cikker Prize (2008). Besides her activity as a concert pianist she is a university professor and teaches at the Academy of Performing Arts in Bratislava. She also holds interpretational seminars and is a very regular guest at international and national piano competitions.

František Pergler is an outstanding Slovak pianist. He studied at the Academy of Performing Arts in Bratislava (Marián Lapšanský, Zuzana Paulechová). Ad successful graduate (under Ida Černecká) he has been conferred the title artis doctor. He has taken active part in several international interpretational courses where he worked under outstanding personages such as Halina Czerny-Stefańska, Eugen Indjić, Eva Bukojemska, Kevin Kenner, Pi-hsien Chen. His career was with his successful placement in the semi-final of international piano competitions – J.N. Hummel in Bratislava (1991) and M. Canals in Barcelona (1992).

He has appeared as concert pianist in numerous European countries. He is also in demand for chamber music and as partner for piano duets with Ida Černecká. At present he teaches at the Academy of Performing Arts in Bratislava as assistant professor and has recorded several compositions on CD. He holds international seminars in Slovakia and abroad. His publishing activity is highly estimated.

Ida Černecká and František Pergler play piano duets since 1998. Their repertoire consists mainly of Beethoven, Schubert, Schumann, Brahms, Dvořák, Grieg, Bizet, Fauré, Debussy, Poulenc ... as well as compositions of Slovak authors. Many of these they premiered. Černecká and Pergler performed many excellent concert projects and CD recordings. They play regularly in Slovakia and abroad.